

Aanwezig:

Hilde De Sutter, Voorzitter;
Johan Van Durme, Burgemeester;
Orville Cottenie, Christ Meuleman, Marleen Verdonck, Elsy De Wilde, Els De Turck, Schepenen;
Jean Marie De Groote, Guy De Smet, Filip Vermeiren, Carine Schamp, Filip Michiels,
Ruben De Gusseme, Roswitha Gerbosch, Linda De Vos, Pien Kaat, Van Hecke Ann,
Van Hoorde Louise, Pieterjan Keymeulen, Logghe Jeroen, Roelekens Evelien, Raadsleden;
Borchert Beliën, Algemeen directeur

Verontschuldigd:

Pascal Fermon, Van Der Heyden Simon, Raadsleden

Afwezig:

Woon- & Leefomgeving - Goedkeuren van het flankerend beleid windenergie en rechtstreekse participatie in hernieuwbare energieprojecten

Tijdens het regionetwerk Klimaat en Energie op 9 mei 2019 in organisatie van SOLVA, werd toegelicht dat een flankerend beleid essentieel is bij de ontwikkeling van nieuwe 'hernieuwbare' energieprojecten. Zowel voor de rechtstreekse participatie via lokale burgercoöperaties als voor de oprichting van omgevingsfondsen, is het van belang om een beleidsmatig gunstig klimaat te creëren voor windenergie. Dit kan o.a. via een gemeenteraadsbeslissing die deze zaken als voorwaarden stelt bij de ontwikkeling van nieuwe hernieuwbare energieprojecten op grondgebied van de gemeente Oosterzele.

Verschillende steden en gemeenten zoals Eeklo, Maldegem, Laarne, Kruibeke, Geraardsbergen, Ninove en Ronse in Oost-Vlaanderen hebben reeds een gelijkaardige gemeenteraadsbeslissing genomen. Er wordt gevraagd aan de gemeenteraad om zich hierbij aan te sluiten.

De gemeenteraad,

Bevoegdheid

Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40 en 41

Juridisch kader

Beslissing van de gemeenteraad van 21 november 2019 waarbij de ondertekening van het Europese Burgemeestersconvenant door de gemeente Oosterzele wordt goedgekeurd en waarbij de Gemeente zich engageert om de doelstelling van 40% CO2-besparing op het grondgebied van de gemeente Oosterzele tegen 2030 na te streven t.o.v. referentiejaar 2011 (mitigatie) en de negatieve gevolgen van de klimaatverandering op te vangen (adaptatie)

De beslissing van het College van burgemeester en schepenen van 26 november 2019: Goedkeuren van het verstrekken van een mandaat aan SOLVA voor het stellen van de officiële vraag aan de deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen voor de start van de opmaak van een ruimtelijke visie Energielandschap Vlaamse Ardennen voor grootschalige hernieuwbare energieprojecten in de regio Zuid-Oost-Vlaanderen

De doelstelling van de Provincie Oost-Vlaanderen om klimaatneutraal te worden tegen 2040

Het besluit van de Provincieraad van 24 april 2013 waarbij het draagvlakmodel om de herverdeling van lusten en lasten van windturbineprojecten te bewerkstelligen, werd uitgewerkt in de zones van de 2 windlandschappen (Eeklo – Maldegem & E40). De model bestaat uit het voorzien van minstens 20% participatie en uit een bijdrage van de betreffende ontwikkelaars in een omgevingsfonds dat ten goede komt van de lokale gemeenschap

Het besluit van de Provincieraad van 26 april 2017 waarbij het draagvlakmodel – zoals hierboven beschreven – werd uitgebreid naar het volledige grondgebied van de Provincie Oost-Vlaanderen

De Europese richtlijn 2018/2001 van het Europees parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen, in het bijzonder artikel 22 dat aangeeft dat bij de planning van de benodigde infrastructuur voor hernieuwbare energieproductie rekening moet gehouden worden met beleidsmaatregelen die verband houden met de deelname van diegenen die door de projecten worden geraakt, in het bijzonder de plaatselijke bevolking; en dat lidstaten deze richtlijn in werking moeten doen treden uiterlijk op 30 juni 2021

De conceptnota 'Windkracht 2020' gelanceerd door de Vlaamse regering op 16 december 2016, met verschillende initiatieven om tegen 2020 240 grote windturbines op Vlaamse bodem bij te voorzien, waarvan 80 in Oost-Vlaanderen

De brief van de intercommunale SOLVA met de vraag om in kader van het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen het engagement aan te gaan om burgerparticipatie bij de oprichting van toekomstige grootschalige hernieuwbare energieprojecten in Oosterzele te stimuleren

De gelijkaardige initiatieven in de gemeenten Eeklo, Laarne, Kruibeke, Ninove, Geraardsbergen en Ronse om een gemeenteraadsbesluit te nemen en zo de rechtstreekse burgerparticipatie bij het oprichten van toekomstige grootschalige hernieuwbare energieprojecten op grondgebied van hun stad of gemeente te stimuleren

Motivering

Om de doelstelling van het klimaatplan te halen is het zowel nodig om maatregelen te treffen die de CO₂-uitstoot verlagen, als ook om de productie van hernieuwbare energie te stimuleren.

Volgens het klimaatplan 'klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen (13 gemeenten) werd in 2011 slechts

39 535 MWh aan duurzame energie opgewekt. Dit is slechts 3,9% van het potentieel (1 021 772 MWh) dat tegen 2030 moet opgewekt worden (= 24% van de totale CO₂-besparing).

Bovendien is het belangrijk om daarbij in te zetten op burgerparticipatie, door burgers rechtstreeks te betrekken bij hernieuwbare energieprojecten om zo een groter maatschappelijk draagvlak te creëren voor grootschalige hernieuwbare energieprojecten. Momenteel zijn er in Zuid-Oost-Vlaanderen een viertal burgercoöperaties actief, die vallen onder de Belgische federatie REScoop (2010) die deze coöperaties begeleidt en verenigt onder één noemer. De doelstelling van de burgercoöperaties is om burgers rechtstreeks te laten participeren in hernieuwbare energieprojecten volgens de 7 ICA-principes (International Cooperative Alliance), waarbij burgers mede-eigenaars kunnen worden, mee beslissingen kunnen nemen en mee het beleid uitstippelen. Zodoende wordt de omgevingsenergie uit zon, wind, water, biomassa en aardwarmte geoogst voor eigen gebruik zodat de lusten en de lasten van hernieuwbare energieprojecten eerlijker worden verdeeld.

Het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen speelt tevens een fundamentele rol bij de bevordering van energievoorzieningszekerheid en duurzame energie voor een betaalbare prijs en tegelijkertijd maatschappelijke en milieu- en gezondheidsvoordelen biedt en grote kansen voor werkgelegenheid en regionale ontwikkeling, met name in plattelandsgebieden.

Wettelijk gezien kan het participatiemodel bij hernieuwbare energieprojecten op privaat domein niet worden afgedwongen, maar het kan wel helpen om projectontwikkelaars te overtuigen om in zee te gaan met een burgercoöperatie om zo het maatschappelijk draagvlak voor hun projecten te vergroten.

Besluit

Artikel 1: De gemeente Oosterzele streeft ernaar om op het eigen grondgebied rechtstreekse participatie van minstens 50% in alle nieuwe grootschalige hernieuwbare energieprojecten te voorzien via burgercoöperaties die de ICA-principes respecteren (enkel voor projecten die niet uitsluitend in eigen energieverbruik voorzien). Om op die manier lokale natuurlijke rijkdom voor iedereen toegankelijk te maken en draagvlak bij de bevolking te creëren.

Artikel 2: Bij nieuwe grootschalige hernieuwbare energieprojecten op gronden, eigendom van de gemeente Oosterzele zal voorzien worden in minstens 50% rechtstreekse participatie. In de aanbesteding worden kwalitatieve en kwantitatieve gunningscriteria opgenomen:

- Percentage aanbieden aan inwoners om rechtstreeks financieel in het project te participeren (30 punten)
- Opzetten van een informatie- en communicatiecampagne door de bouwheer/exploitant voor, tijdens en na de bouw van het project (20 punten)
- Aanbieden van overige tegemoetkomingen door de bouwheer/exploitant, zoals engagement tot realiseren of financieren van rationeel energiegebruik en hernieuwbare energieprojecten (of andere milieuprojecten) in Oosterzele of directe regio (30 punten)
- Twee referenties van gelijkaardige projecten waarbij o.a. informatie, communicatie en rechtstreekse financiële participatie werden uitgewerkt en gerealiseerd (20 punten)

Artikel 3: Voor nieuwe hernieuwbare energieprojecten op gronden van semipublieke rechtspersonen – zoals gedefinieerd door de Vlaamse overheid in art. 1.2., eerste lid, 21° van het Decreet Grond en Pandenbeleid – en op publieke gronden die geen eigendom zijn van de gemeente Oosterzele wordt een kader geschept dat uitgaat van minstens 50% rechtstreekse participatie via burgercoöperaties (en dat de gunningscriteria genoemd in artikel 2 van dit besluit zo maximaal mogelijk toepast).

Dit punt wordt aangenomen met éénparigheid van stemmen.

Borchert Beliën (get.)
Algemeen directeur

De voorzitter,
Hilde De Sutter (get.)
Voorzitter

Voor gelijkvormig afschrift op datum van 23/12/2019

Borchert Beliën
Algemeen directeur

Hilde De Sutter
Voorzitter